

STORTINGET

Innst. 101 S

(2024–2025)

Innstilling til Stortinget
fra arbeids- og sosialkomiteen

Dokument 8:16 S (2024–2025)

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Dagfinn Henrik Olsen, Sylvi Listhaug, Alf Erik Bergstøl Andersen, Silje Hjemdal, Bård Hoksrud, Erlend Wiborg, Himanshu Gulati og Marius Arion Nilsen om en særskilt kompensasjonsordning for oljepionerene

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en særskilt kompensasjonsordning for oljepionerene. Forslaget skal være basert på NOU 2022: 19 og kommisjonens flertall sin anbefaling om modell 2. Forslaget skal fremmes senest innen utgangen av februar 2025, slik at bevilgninger til en slik kompensasjonsordning kan ivaretas i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2025.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens behandling

Komiteen ba i brev av 24. oktober 2024 om statsrådens vurdering av forslaget. Statsrådets svarbrev av 5. november 2024 følger vedlagt.

Som ledd i komiteens behandling ble det åpnet for skriftlige innspill. Komiteen mottok 3 innspill.

Sakens dokumenter er tilgjengelig på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Bente Irene Aaland, Marie-Helene H. Brandsdal, Per Vidar Kjølmoen og Bjørnar Skjæran, fra Høyre, Henrik Asheim, Anna Molberg og Aleksander Stokkebø, fra Senterpartiet, Tor Inge Eidesen og Per Olaf Lundteigen, fra Fremskrittspartiet, Alf Erik Bergstøl Andersen og Dagfinn Henrik Olsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Haitham El-noush og lederen Freddy André Øvstegård, og fra Rødt, Mímir Kristjánsson, viser til Representantforslag 16 S (2024–2025) fra representanter fra Fremskrittspartiet om en særskilt kompensasjonsordning for oljepionerene.

Forslagsstillerne ber regjeringen, senest i løpet av februar 2025, fremme forslag om en særskilt kompensasjonsordning for oljepionerene, basert på modell 2 fra NOU 2022: 19.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at regjeringen vurderer forslaget om etablering av en særskilt kompensasjonsordning for tidligere oljearbeidere på bakgrunn av kunnskapsgrunnlaget i NOU 2022: 19 Oljepionerene – en kompensasjonsordning. På denne bakgrunn ber

flertallet om at regjeringen kommer tilbake til Stortinget med en endelig vurdering av om det skal etableres en egen kompensasjonsordning for oljepionerene, hvem som skal omfattes, og hvilke ytelser som skal bli gitt i kompensasjon for de helseskadene som oljepionerene fikk som følge av kjemisk eksponering i arbeidet offshore i pionertiden.

Flertallet viser for øvrig til at regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett legger opp til å sikre at det raskt blir etablert bistand i yrkesskadesporet til tidligere oljearbeidere.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til NOU 2022: 19 Oljepionerene – en kompensasjonsordning som legger frem grundig utredede modeller for særskilt kompensasjon for oljepionerene. Modellene i NOU 2022: 19 bør ligge til grunn når regjeringen legger frem en kompensasjonsordning. Disse medlemmer mener at arbeidet med å få på plass en særskilt kompensasjonsordning må skje raskest mulig.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen, i arbeidet med kompensasjon for oljepionerene, legge en særskilt kompensasjonsordning til grunn, i tråd med anbefalingene fra NOU 2022: 19 Oljepionerene – en kompensasjonsordning.»

Komiteens medlemmer fra Høyre er dypt takknemlige for den innsatsen oljepionerene gjorde da de var med på å legge grunnlaget for det norske oljeeventyret. Disse medlemmer er videre kjent med at arbeidstakervernet på sokkelen i startfasen var svakere, og at flere offshorearbeidere i denne perioden ble kjemisk eksponert for blant annet boreslam, hydrokarboner og benzen. Disse medlemmer registrerer kommisjonens bemerkning om at det i dag er mer kunnskap om den mulige sammenhengen mellom denne eksponeringen og helseskade enn tidligere. Disse medlemmer noterer seg videre at kommisjonen mener det er flere forhold som skiller offshoreansatte fra ansatte på land i den såkalte pionertiden, og at kommisjonen derfor mener det er grunnlag for en egen kompensasjonsordning. Disse medlemmer merker seg samtidig regjeringens betraktninger om erstatningsrettslige prinsipper, likebehandling og viktigheten av at saken blir grundig utredet og vurdert.

Disse medlemmer merker seg det sterke engasjementet blant de berørte, høringsinstansene og fra en rekke ordførere, og erkjenner behovet for at avklaringer i saken ikke drøyer. Disse medlemmer legger derfor

til grunn at regjeringens oppfølging av NOU-en skjer uten ugrunnet opphold, og viser til vedtaket hvor Stortinget ba regjeringen komme raskt tilbake på egnet vis. Samtidig merker disse medlemmer seg at det fortsatt hersker stor usikkerhet for om, og når, det vil komme en avklaring. Det er på tide å lande en konklusjon i saken, ikke minst av hensyn til forutsigbarheten for de berørte.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen, i lys av kunnskapen fra NOU 2022: 19 Oljepionerene – en kompensasjonsordning, følge opp arbeidet med oljepionerene og komme tilbake til Stortinget med en endelig konklusjon på valg av løsning, så snart som mulig, og senest innen revidert nasjonalbudsjett for 2025.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Rødt viser til Statsrådets svarbrev av 5. november 2024 der det fremkommer at regjeringen ikke har til hensikt å gjennomføre en rask etablering av en kompensasjonsordning for oljepionerene, men fortsetter vurderingen etter yrkesskadesystemet. Disse medlemmer mener at regjeringens tidsbruk i saken ikke er akseptabel. Disse medlemmer viser til at det foreligger en klar anbefaling på bakgrunn av NOU 2022:19 og Oljepionerkommisjonen om gjennomføring av en egen kompensasjonsordning. Disse medlemmer viser til at det tidligere er gjennomført egne kompensasjonsordninger, herunder for nordsjødykkerne. Disse medlemmer mener at det skal etableres en egen kompensasjonsordning for oljepionerene, og at kommisjonens anbefalte modell skal gjennomføres raskt. Disse medlemmer legger til grunn at en slik kompensasjonsordning også skal omfatte norske oljearbeidere som i pionertiden arbeidet i utenlandsk sektor under bilaterale avtaler.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en proposisjon om en kompensasjonsordning til oljepionerene i tråd med Oljepionerkommisjonens anbefalinger. Proposisjonen skal legges frem innen revidert nasjonalbudsjett 2025, med mål om å implementere ordningen fra 1. august 2025. Proposisjonen må sikre en rask og rettferdig kompensasjon for oljepionerenes innsats og bidrag til norsk oljehistorie, i tråd med anbefalingene fra kommisjonen.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Høyre:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen, i lys av kunnskapen fra NOU 2022: 19 Oljepionerene – en kompensasjonsordning, følge opp arbeidet med oljepionerene og komme tilbake til Stortinget med en endelig konklusjon på valg av løsning, så snart som mulig, og senest innen revidert nasjonalbudsjett for 2025.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Rødt:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen legge frem en proposisjon om en kompensasjonsordning til oljepionerene i tråd med Oljepionerkommisjonens anbefalinger. Proposisjonen skal legges frem innen revidert nasjonalbudsjett 2025, med mål om å implementere ordningen fra 1. august 2025. Proposisjonen må sikre en rask og rettferdig kompensasjon for oljepionerernes innsats og

bidrag til norsk oljehistorie, i tråd med anbefalingene fra kommisjonen.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

Stortinget ber regjeringen, i arbeidet med kompensasjon for oljepionerene, legge en særskilt kompensasjonsordning til grunn, i tråd med anbefalingene fra NOU 2022: 19 Oljepionerene – en kompensasjonsordning.

Oslo, i arbeids- og sosialkomiteen, den 11. desember 2024

Freddy André Øvstegård

leder

Per Vidar Kjølmoen

ordfører

